УДК 81'42:316.77:355.01
DOI https://doi.org/10.32782/bsps-2026.11.10

ГІБРИДНА ВІЙНА У ЛІНГВІСТИЧНОМУ ВИМІРІ

Вікторія Легкоконець
аспірантка кафедри стратегічних комунікацій та прикладної лінгвістики
Національної академії Служби безпеки України,
вул. Михайла Максимовича, 22, м. Київ, Україна
orcid.org/0000-0002-4157-9560
e-mail: vdumanskaya@gmail.com

Анотація. *Статтю присвячено дослідженню лінгвістичного виміру гібридної війни та аналізу сучасних підходів до осмислення ролі мови в умовах інформаційного протистояння. Актуальність дослідження зумовлена зростанням значення мовних і дискурсивних механізмів у сучасних конфліктах, де боротьба відбувається не лише у фізичному, а й у комунікативному та когнітивному просторах. Метою статті є комплексний аналіз лінгвістичного виміру гібридної війни та виявлення відмінностей між українським і російським науковими підходами до трактування мовних механізмів інформаційного впливу. Проаналізовано основні підходи до розуміння гібридної війни, окреслено особливості становлення лінгвістики гібридної війни як окремого наукового напряму, розглянуто роль дискурсу, наративів, стратегічних комунікацій, мовних стратегій і механізмів інформаційного впливу. Установлено, що український науковий дискурс зосереджується на дослідженні боротьби за смисли, формуванні стратегічних наративів, інформаційній стійкості суспільства та розробленні засобів протидії деструктивним інформаційним впливам. Натомість у російському науковому дискурсі мова переважно трактується як інструмент інформаційно-психологічного впливу, маніпулювання масовою свідомістю та реалізації комунікативних стратегій протиборства. Виявлено принципові відмінності між українським і російським підходами до осмислення мовного виміру сучасних конфліктів.*

Ключові слова: *дискурс, наратив, стратегічні комунікації, інформаційний вплив, мовні стратегії, інформаційно-психологічне протиборство, конструювання смислів, образ ворога, маніпулятивна комунікація.*

HYBRID WARFARE IN THE LINGUISTIC DIMENSION

Viktoriia Lehkokonets
Postgraduate Student at the Department of Strategic Communications and Applied Linguistics,
National Academy of the Security Service of Ukraine
Mykhaila Maksymovycha Str., 22, Kyiv, Ukraine
orcid.org/0000-0002-4157-9560
e-mail: vdumanskaya@gmail.com

Abstract. *The article examines the linguistic dimension of hybrid warfare and analyzes contemporary approaches to understanding the role of language in the context of information confrontation. The relevance of the study stems from the growing importance of linguistic and discursive mechanisms in contemporary conflicts, where confrontation unfolds not only in the physical domain but also in the communicative and cognitive spheres. The article aims to provide a comprehensive analysis of the linguistic dimension of hybrid warfare and to identify the differences between Ukrainian and Russian scholarly approaches to the interpretation of linguistic mechanisms of information influence. The study analyzes the principal approaches to understanding hybrid warfare, outlines the emergence of the linguistics of hybrid warfare as an independent research field, and examines the role of discourse, narratives, strategic communications, linguistic strategies, and mechanisms of information influence. The findings demonstrate that Ukrainian scholarly discourse focuses on the struggle for meaning, the construction of strategic narratives, the enhancement of societal information resilience, and the development of countermeasures against destructive information influence.*

© В. Легкоконець, 2026
Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

In contrast, Russian scholarly discourse predominantly interprets language as an instrument of information-psychological influence, the manipulation of mass consciousness, and the implementation of communicative strategies of confrontation. The study identifies fundamental differences between Ukrainian and Russian approaches to understanding the linguistic dimension of contemporary conflicts.

Key words: *discourse, narrative, strategic communications, information influence, linguistic strategies, information-psychological confrontation, meaning construction, enemy image, manipulative communication.*

Постановка проблеми. Сучасні дослідження засвідчують різноманітність наукових підходів до осмислення мовного виміру гібридної війни, що відображають специфіку трактування ролі мови в інформаційному протистоянні. Їх аналіз дає змогу глибше зрозуміти механізми функціонування мовних стратегій, спрямованих на інтерпретацію подій, конструювання суспільних смислів і вплив на масову свідомість.

Водночас багатозначність поняття *гібридна війна* та відсутність усталеного бачення її мовного виміру зумовлюють необхідність комплексного лінгвістичного осмислення цього феномена. Особливої уваги потребує дослідження ролі мови як інструменту конструювання наративів, образу ворога та здійснення інформаційного впливу в умовах сучасного інформаційного протистояння.

Проблематика гібридної війни та її інформаційного складника знайшла відображення у працях українських і зарубіжних дослідників. Зокрема, В. Горбулін, Г. Почепцов, Є. Магда розглядають гібридну війну як комплексне явище, у якому ключову роль відіграють інформаційні впливи та боротьба за смисли. Лінгвістичні аспекти сучасних конфліктів досліджують Л. Компанцева, Г. Яворська, Н. Слухай та інші науковці, які аналізують мовні й дискурсивні механізми формування наративів, впливу на суспільну свідомість і конструювання образу ворога. Окремі аспекти мовного виміру інформаційного протистояння висвітлено також у працях зарубіжних дослідників, що свідчить про зростання наукового інтересу до цієї проблематики.

Попри значну кількість праць, присвячених дискурсу, наративам, інформаційному впливу та мовним стратегіям, сучасні лінгвістичні підходи до осмислення гібридної війни залишаються недостатньо систематизованими. Особливої уваги потребує зіставлення українського та російського наукових дискурсів у трактуванні мовного виміру гібридної війни, що дає змогу виявити їхні концептуальні відмінності та окреслити сучасні напрями розвитку лінгвістики гібридної війни.

Емпіричну основу дослідження становлять російськомовні наукові тексти, що репрезентують сучасний російський науковий дискурс у сфері політичної лінгвістики та лінгвістики інформаційно-психологічного протиборства. Матеріали використано виключно як об’єкт аналізу, а не як наукові джерела, для доведення підтримки російської агресії лінгвістами.

Метою дослідження є комплексний аналіз лінгвістичного виміру гібридної війни та виявлення відмінностей у підходах до інтерпретації мовних механізмів інформаційного впливу в українському та російському наукових дискурсах.

Завдання дослідження:

– проаналізувати сучасні підходи до трактування поняття гібридної війни;

– дослідити особливості осмислення її мовного виміру;

– охарактеризувати становлення й концептуальні засади лінгвістики гібридної війни;

– здійснити порівняльний аналіз українського та російського наукових підходів до інтерпретації мовних механізмів інформаційного впливу;

– визначити роль мови, дискурсу та наративів у сучасному інформаційному протистоянні.

Об’єкт дослідження – мовний вимір гібридної війни в українському та російському наукових дискурсах.

Предмет дослідження – концептуальні відмінності між українським і російським науковими підходами до інтерпретації мовних механізмів інформаційного впливу.

Поняття *гібридна війна* посідає одне із центральних місць у міждисциплінарних дослідженнях: із міжнародної безпеки [1], інформаційного протистояння [2], політичних комунікацій [3], міжнародних відносин [4], кібербезпеки та кіберпростору [5; 6], соціології [7], стратегічних комунікацій [8], медіадосліджень та інформаційних техноло-

гій [9]. Проте його аналіз не може обмежуватися виключно військово-стратегічним або політичним виміром, оскільки сучасні конфлікти дедалі більше реалізуються у сфері смислів, наративів і мовних практик. У цьому контексті особливого значення набуває лінгвістичний аспект гібридного протистояння.

Лінгвістичний підхід дає змогу розглядати війну як боротьбу за інтерпретацію подій, визначати концептуальні межі СВОГО і ЧУЖОГО й ключові параметри образу ворога. Мова стає не лише засобом комунікації, а й інструментом впливу на колективну свідомість. У контексті гібридної війни роль мовних і дискурсивних механізмів суттєво зростає, оскільки саме через них здійснюється інформаційний вплив і формуються інтерпретації подій. Саме тому дослідження мовних механізмів формування наративів, оцінок і смислів є важливим напрямом сучасних лінгвістичних досліджень.

Українська та російська лінгвістичні традиції сьогодні перебувають «по різні боки барикад», що проявляється у відмінностях теоретичних підходів, методологій і концептуального розуміння гібридної війни. Зокрема, формуються різні підходи до лінгвістики гібридної війни, які охоплюють як теоретичні засади, так і практичні напрями застосування методів дослідження та відображають ціннісні орієнтири національних наукових традицій.

Українські фахівці визначають *лінгвістику гібридної війни* як напрям, що вивчає мовні та дискурсивні механізми інформаційного впливу у сучасних конфліктах. У межах цього підходу мова аналізується як інструмент формування наративів, конструювання образу ворога, легітимізації політичних дій і впливу на суспільну свідомість.

Мовні аспекти сучасних конфліктів вивчаються, зокрема, у працях Л. Компанцевої, яка розглядає гібридну війну крізь призму лінгвістики та стратегічних комунікацій. Дослідниця наголошує на ролі мовних і дискурсивних механізмів у формуванні інформаційного впливу та дає таке визначення лінгвістики гібридної війни: «це лінгвістична галузь, що досліджує й розробляє лінгвістичний інструментарій виявлення ворожих деструктивних впливів й проактивної протидії їм» [10].

На думку Л. Компанцевої, лінгвістика гібридної війни зосереджується на дослідженні мовних механізмів формування та поширення стратегічних наративів, дискурсів і смислів, що функціонують як інструменти інформаційного впливу у сучасних конфліктах [11, с. 18–20].

Г. Яворська розглядає гібридну війну у двох асиметричних модусах – фізичному та дискурсивному і зазначає, що фізичний вимір існування війни завжди йде в супроводі дискурсивного. Дослідниця зазначає, що гібридна війна значною мірою реалізується у дискурсивному просторі, де формуються інтерпретації подій і політичні наративи, що впливають на сприйняття конфлікту суспільством [12].

В. Горбулін розглядає гібридну війну як комплексне явище, у якому поряд із військовими діями активно застосовуються інформаційні, політичні та економічні інструменти впливу. Особливе значення він надає інформаційному компоненту сучасних конфліктів, що спрямований на формування певних інтерпретацій подій у суспільній свідомості [1].

Г. Почепцов у своїх роботах розглядає сучасні конфлікти передусім як боротьбу за смисли, інтерпретації та громадську думку. На його думку, у гібридній та інформаційній війні ключову роль відіграють не лише військові дії, а й комунікаційний та смисловий вплив на суспільство. Почепцов підкреслює, що сучасні війни ведуться не лише у фізичному просторі, а й у просторі смислів та інтерпретацій [7].

Є. Магда зазначає, що в умовах гібридної війни бойові дії часто відходять на другий план, тоді як ключову роль відіграють інформаційні операції та інші важелі впливу [13]. За його словами, гібридна війна спрямована передусім на вплив на свідомість суспільства та формування необхідних інтерпретацій подій.

С. Карнаух досліджує лінгвосугестивні аспекти інформаційної війни, аналізуючи мовні механізми навіювання, формування переконань та маніпулятивного впливу в пропагандистському дискурсі та підкреслює, що «сугестивні впливи російської пропаганди прагматично орієнтовані на дезінтеграцію комунікацій, створення дискурсів і образів, що дезорієнтують цільові аудиторії» [14].

Мовні аспекти гібридної війни розглядаються також у працях Н. Слухай, яка досліджує сугестивні механізми мовного впливу

та їхню роль у формуванні інформаційних наративів. У співавторстві з українськими науковцями вона аналізує технології сугестії та контрсугестії, що застосовуються в умовах гібридної війни та спрямовані на вплив на свідомість цільових аудиторій [3].

У російських дослідженнях мовний аспект сучасних конфліктів зазвичай аналізується в межах *політичної лінгвістики* або *лінгвістики інформаційної війни*. Водночас окреме поняття «лінгвістика гібридної війни» у цих працях, як правило, прямо не визначається, натомість простежується тенденція до виокремлення спеціального напряму досліджень, який визначається як *лінгвістика інформаційно-психологічної війни*.

У межах цього підходу лінгвістика інформаційно-психологічної війни зосереджується на дослідженні мовних механізмів впливу, зокрема стратегій, тактик і методів їх вербальної реалізації. Особлива увага приділяється засобам ідеологічного впливу, семантичного маніпулювання та технологіям формування необхідних інтерпретацій [15].

Російські дослідники розглядають мовні стратегії та дискурсивні механізми впливу на масову свідомість як об'єкт лінгвістичного аналізу. Відповідна тематика представлена не лише у наукових статтях, а й у спеціальних колективних монографіях, присвячених мовним механізмам інформаційної боротьби.

Як приклад, Л. Компанцева, досліджуючи російську монографію «Лінгвістика інформаційно-психологічної війни», зробила висновок, що «автори монографії продемонстрували повну прихильність маніпулятивній політиці рф й метафорично обґрунтували перехід науки на воєнні рейки. Філологів визначено як «інформаційних бійців», які мають зробити внесок у «справу інтелектуального опору розв'язаній проти росії інформаційної війни», оскільки «крім технічних форм інформаційної боротьби, першорядне значення набуває "війна смислів", а тому необхідна "нейтралізація інформаційно-психологічного впливу", спрямованого на руйнування патріотичної свідомості та національних традицій російського народу» [10, с. 16].

У вищезазначеній монографії «Лінгвістика інформаційно-психологічної війни» аналізують маніпулятивну лексику, пропагандистські наративи, мовні засоби деморалізації противника, інформаційні кампанії у медіа. З огляду на те, що інформаційно-психологічний компонент є важливим складником сучасних гібридних конфліктів, дослідження мовних механізмів інформаційної боротьби можна розглядати як теоретичну основу для формування ширшого дослідницького напряму – лінгвістики гібридної війни, що вивчає мовні та дискурсивні інструменти впливу в умовах комплексного сучасного протистояння.

Аналіз російського наукового дискурсу свідчить про прагнення виокремити мовний вимір інформаційного протистояння як самостійний напрям сучасного мовознавства. У межах цього підходу формується концепція лінгвістики інформаційно-психологічної війни, яка зосереджується на дослідженні мови як інструменту інформаційного впливу та досягнення комунікативних цілей. Предметом аналізу стають мовленнєві технології, стратегії, тактики й мовні засоби їх реалізації, а також механізми ідеологічного та семантичного маніпулювання [16, с. 43]. На відміну від українського підходу, орієнтованого на виявлення й нейтралізацію деструктивних інформаційних впливів, у цьому разі мовні механізми розглядаються переважно крізь призму їх практичного застосування в інформаційно-психологічному протиборстві.

У сучасних дослідженнях російських науковців поняття *гібридна війна* характеризується багатозначністю та відсутністю єдиного підходу до його визначення, що зумовлює різні трактування цього феномена в науковому та публічному дискурсах. З огляду на це, важливим є аналіз його мовної репрезентації та функціонування у політичній комунікації.

Так, у праці Н. Громової поняття *гібридна війна* розглядається як термін із розмитим смисловим наповненням, що активно використовується у публічному просторі, проте має неоднозначну інтерпретацію в політичній комунікації. У центрі уваги – процеси політизації цього терміна та особливості його мовної репрезентації в медіадискурсі [17].

П. Циганков характеризує гібридну війну як комплексне протистояння, що охоплює різні сфери інформаційного простору та передбачає використання широкого спектра комунікативних засобів впливу. У такому розумінні інформаційний компонент набуває стратегічного значення, оскільки його дія спрямована на суспільство загалом [18].

Як видно з наведеного формулювання, гібридна війна описується як процес, що втягує у протистояння все населення. Тобто конфлікт переноситься з військової сфери у соціальний та інформаційний простір, де об'єктом впливу стає масова свідомість.

У межах політичної лінгвістики мова розглядається як важливий інструмент політичної боротьби та формування суспільних уявлень про конфлікти. Зокрема, М. Гаврилова наголошує на єдності мовної форми та політичної дії [19], що свідчить про те, що мова відіграє важливу роль у політичній боротьбі, зокрема у процесах конструювання політичних наративів і формування суспільного сприйняття конфліктів. Специфіка підходу М. Гаврилової полягає у тому, що мова розглядається не лише як засіб опису політичних подій, а й як інструмент формування політичної реальності, через який конструюються наративи та інтерпретації конфліктів.

У низці російських досліджень гібридна війна аналізується також у контексті медійного дискурсу. Зокрема, поняття «гібридна війна» розглядається як елемент сучасного політичного та медійного простору, що функціонує у системі масової комунікації та активно відтворюється у медіатекстах. Попри те що провідна роль мови простежується як в українському, так і в російському підходах до осмислення гібридної війни, у російських дослідженнях мова частіше трактується як інструмент активного інформаційно-психологічного впливу.

У цьому контексті вона розглядається не лише як засіб опису чи інтерпретації подій, а й як своєрідний засіб ведення протистояння, здатний формувати необхідні смисли, оцінки та моделі поведінки в суспільній свідомості. Особлива увага приділяється використанню мовних і дискурсивних стратегій, спрямованих на конструювання образу ворога, легітимацію власних дій і маніпулювання громадською думкою.

В. Озюменко приділяє особливу увагу маніпулятивному потенціалу мови, розглядаючи мовні засоби як ефективний інструмент прихованого інформаційного впливу. У межах такого підходу мовна маніпуляція пов'язується із цілеспрямованим використанням комунікативних ресурсів для впливу на свідомість адресата, формування потрібних інтерпретацій подій та конструювання відповідної картини реальності [20]. Специфіка такого підходу полягає в акценті на прихованому маніпулятивному потенціалі мовних засобів, які дають змогу непомітно впливати на інтерпретацію подій та формувати необхідні уявлення в суспільній свідомості.

Дослідження інформаційних конфліктів, у тому числі гібридних, дедалі частіше здійснюється із застосуванням лінгвістичних методів аналізу. Зокрема, О. Калінін та М. Приходько зазначають, що інформаційна війна може розглядатися як рівнева модель інформаційного впливу, у межах якої виокремлюються інструментальний, тактичний, оперативний і стратегічний рівні. При цьому інструментальний рівень пов'язується з текстом як основною одиницею мовного впливу, що зумовлює можливість його дослідження за допомогою лінгвістичних методів, зокрема дискурс-аналізу та контент-аналізу [21, с. 57].

У статті про філософські засади лінгвістики інформаційно-психологічної війни зазначається, що сформульовані положення філософії війни можуть бути корисними для дослідження текстів інформаційно-психологічного протистояння з лінгвістичного погляду [22].

Наведені підходи свідчать, що у російських дослідженнях мова розглядається передусім як інструмент інформаційного впливу, що може використовуватися для формування потрібних інтерпретацій подій, а мовні дослідження інтегруються у ширшу концепцію інформаційно-психологічного протистояння, де тексти розглядаються як інструмент впливу на свідомість.

С. Коданєва розглядає інформаційну війну як один із ключових складників гібридного протистояння. На її думку, інформаційний вплив спрямований насамперед на формування суспільної думки, дискредитацію противника та мобілізацію прихильників через створення відповідних інтерпретацій подій і образів конфлікту [23, с. 56].

Отже, у російських дослідженнях мовні аспекти сучасних конфліктів розглядаються в межах політичної лінгвістики, медіалінгвістики, лінгвістики інформаційно-психологічної війни. У цих працях увага приділяється семантиці військово-політичної термінології, функціонуванню поняття «гібридна війна» у медійному та політичному дискурсах,

а також мовним стратегіям інформаційного впливу, що, своєю чергою, підкреслює інтерес до мовних механізмів сучасних конфліктів.

Існує принципова різниця в підходах до визначення гібридної війни українських та російських науковців, що проявляється насамперед у трактуванні її інформаційного та мовного компонентів. Українські дослідники розглядають гібридну війну як комплексне явище, у якому важливу роль відіграє боротьба за смисли, інтерпретації та формування стратегічних наративів, що реалізуються через мовні та дискурсивні механізми. Натомість у російському науковому дискурсі гібридна війна частіше інтерпретується як інструмент впливу на інформаційний простір і масову свідомість, де мовні засоби розглядаються передусім як елемент інформаційно-психологічного впливу та маніпуляції. Таким чином, якщо український підхід зосереджується на аналізі смислових і дискурсивних структур конфлікту, то російський – на дослідженні технологій інформаційного впливу та комунікативних стратегій.

Дискурс-аналіз довів низку відмінностей і тлумаченні поняття *гібридна війна* в українському та російському наукових дискурсах:

1. Роль мови у конфлікті

– Українські дослідники: мова розглядається як інструмент конструювання смислів, формування стратегічних наративів та інтерпретації подій.

– Російські дослідники: мова трактується передусім як інструмент інформаційно-психологічного впливу та маніпуляції масовою свідомістю.

2. Розуміння інформаційного компоненту війни

– Український дискурс: інформаційний складник розглядається як простір боротьби за інтерпретацію подій і формування смислів.

– Російський дискурс: інформаційна війна трактується як засіб формування потрібної суспільної думки та впливу на масову свідомість.

3. Статус лінгвістичного напряму досліджень

– Український дискурс: формується окремий напрям – лінгвістика гібридної війни, у межах якого досліджуються мовні механізми інформаційного впливу, наративи та дискурси конфлікту.

– Російський дискурс: мовні аспекти аналізуються переважно в межах політичної лінгвістики або лінгвістики інформаційної війни, без виокремлення самостійного напряму.

4. Цільова аудиторія інформаційного впливу

– Український дискурс: орієнтований передусім на власне суспільство з метою формування критичного мислення, адекватного сприйняття подій та стійкості до інформаційних впливів.

– Російський дискурс: спрямований як на внутрішню, так і на зовнішню аудиторію з акцентом на формування потрібних інтерпретацій подій і вплив на масову свідомість.

Висновки та перспективи подальших досліджень. У результаті дослідження встановлено, що гібридна війна є складним багатовимірним явищем, у якому важливу роль відіграють мовний та інформаційний компоненти. Мова виступає не лише засобом комунікації, а й інструментом формування інтерпретацій подій, конструювання образу ворога та впливу на суспільну свідомість.

Виявлено суттєві відмінності між українським і російським науковими дискурсами: українські дослідники зосереджуються на аналізі смислів, наративів і забезпеченні інформаційної стійкості суспільства, тоді як у російських підходах мова розглядається передусім як інструмент інформаційно-психологічного впливу на масову свідомість.

Таким чином, лінгвістичний підхід до аналізу гібридної війни дає змогу глибше зрозуміти механізми сучасного інформаційного протистояння та окреслити перспективи подальших досліджень мовних стратегій впливу і засобів протидії інформаційним загрозам.

Перспектива подальших досліджень убачається у розвитку лінгвістики гібридної війни як міждисциплінарного напряму, поглибленні порівняльного аналізу сучасних підходів до її осмислення та вдосконаленні методології дослідження мовних механізмів інформаційного впливу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Горбулін В. П. Світова гібридна війна: український фронт. Київ : Національний інститут стратегічних досліджень, 2017.
2. Почепцов Г. Г. Сучасні інформаційні війни. Київ : Києво-Могилянська академія, 2015.
3. Гібридна війна: технології сугестії та контрсугестії : монографія / О. В. Акульшин та ін. Київ : Національна академія Служби безпеки України, 2018. 236 с. ISBN 978-966-8689-15-7.
4. Weissmann M., Nilsson N., Thunholm P., Palmertz B. (eds.). Hybrid Warfare: Security and Asymmetric Conflict in International Relations. London : I.B. Tauris, 2021.
5. Wither J. K. *Defining Hybrid Warfare. Per Concordiam.* 2020. Vol. 10. No. 1. P. 7–15.
6. Дубов Д. В. Кіберпростір як новий вимір гібридної війни. *Стратегічні пріоритети.* 2017. № 3. С. 65–73.
7. Почепцов Г. Г. Смисли і війни: Україна і Росія в інформаційній і смисловій війні. Київ : Києво-Могилянська академія, 2016.
8. Стратегічні комунікації в умовах гібридної війни: погляд від волонтера до науковця / за ред. Л. Ф. Компанцевої. Київ : Національна академія Служби безпеки України, 2021.
9. Кучмій О., Фролова О. Використання соціальних медіа як інструменту сучасної гібридної війни. Acta de Historia & Politica: Saeculum XXI. 2023. С. 93–104.
10. Лінгвістика гібридної війни / за ред. Л. Ф. Компанцевої. Київ : Національна академія Служби безпеки України, 2025.
11. Компанцева Л. Ф. Лінгвістика гібридної війни: семіотика, дискурс, наратив. Київ : Національний університет оборони України імені Івана Черняховського, 2020.
12. Яворська Г. М. Гібридна війна як дискурсивний конструкт. *Стратегічні пріоритети.* 2016. № 4. С. 41–48. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sppol_2016_4_7
13. Магда Є. В. Гібридна війна: вижити і перемогти. Харків : Віват, 2015. 320 с. URL: https://balka-book.com/files/2017/06_10/12_24/u_files_store_6_68818.pdf
14. Карнаух С. В. Лінгвосугестивні технології інформаційної війни (до визначення поняття). *Записки з українського мовознавства.* 2024. Вип. 31. С. 392–406. DOI: https://doi.org/10.18524/2414-0627.2024.31.309459

ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА ДОСЛІДЖЕННЯ

1. Михайловская М. В. К вопросу о лингвистике информационно-психологической войны: идеологемы как инструмент семантического манипулирования. *Вестник Московского университета. Серия 19: Лингвистика и межкультурная коммуникация*. 2021. № 3. С. 222–232. URL: https://cyberleninka.ru/article/n/k-voprosu-o-lingvistike-informatsionno-psihologicheskoy-voyny-ideologemy-kak-instrument-semanticheskogo-manipulirovaniya
2. Сковородников А. П., Копнина Г. А. Лингвистика информационно-психологической войны: к обоснованию и определению понятия. *Политическая лингвистика*. 2016. № 1(55). С. 42–50.
3. Громова Н. С. Лингвополитический анализ термина «гибридная война». *Политическая лингвистика.* 2023. № 6(102). С. 68–76. URL: https://cyberleninka.ru/article/n/lingvopoliticheskiy-analiz-termina-gibridnaya-voyna
4. Цыганков П. А. «Гибридная война»: политический дискурс и международная практика. *Вестник Московского университета*. Серия 18: Социология и политология. 2015. № 4. С. 253–258.
5. Гаврилова М. В. Политический дискурс как объект лингвистического анализа. *Полис. Политические исследования*. 2004. № 3. С. 127–139. DOI: 10.17976/jpps/2004.03.13.
6. Озюменко В. И. Медийный дискурс в ситуации информационной войны: от манипуляции к агрессии. *Медиалингвистика.* 2017. Т. 4. № 3(18). С. 55–68. URL: https://cyberleninka.ru/article/n/mediynyy-diskurs-v-situatsii-informatsionnoy-voyny-ot-manipulyatsii-k-agressii
7. Калинин О. И., Приходько М. В. Информационная война: коммуникативный, дискурсивный, когнитивный и культурно-идеологический аспекты. *Военно-филологический журнал*. 2023. № 1. С. 23–36.
8. Копнина Г. А., Сковородников А. П. О философских основаниях лингвистики информационно-психологической войны. *Политическая лингвистика.* 2017. № 1(61). С. 35–50. URL: https://cyberleninka.ru/article/n/o-filosofskih-osnovaniyah-lingvistiki-informatsionno-psihologicheskoy-voyny
9. Коданева С. И. «Гибридные угрозы» безопасности России: выявление и противодействие. *Контуры глобальных трансформаций: политика, экономика, право*. 2020. Т. 13, № 2. С. 44–71.

REFERENCES

1. Horbulin, V. P. (2017). Svitova hibrydna viina: ukrainskyi front [World hybrid war: The Ukrainian front]. Kyiv: National Institute for Strategic Studies. [in Ukrainian].
2. Pocheptsov, H. H. (2015). Suchasni informatsiini viiny [Modern information wars]. Kyiv: Vydavnychyi Dim «Kyievo-Mohylianska Akademiia». [in Ukrainian].
3. Akulshyn, O. V., Zaruba, O. H., Kompantseva, L. F., Kudinov, S. S., Slukhai, N. V., & Snytko, O. S. (2018). Hibrydna viina: tekhnolohii suhestii ta kontrsuhestii [Hybrid warfare: Technologies of suggestion and counter-suggestion]. Kyiv: National Academy of the Security Service of Ukraine. [in Ukrainian].
4. Weissmann, M., Nilsson, N., Thunholm, P., & Palmertz, B. (Eds.). (2021). *Hybrid warfare: Security and asymmetric conflict in international relations*. London: I.B. Tauris.
5. Wither, J. K. (2020). Defining hybrid warfare. *Per Concordiam, 10*(1), 7–15.
6. Dubov, D. V. (2017). Kiberprostir yak novyi vymir hibrydnoi viiny [Cyberspace as a new dimension of hybrid warfare]. *Stratehichni Priorytety*, (3), 65–73. [in Ukrainian].
7. Pocheptsov, H. H. (2016). Smysly i viiny: Ukraina i Rosiia v informatsiinii i smyslovii viini [Meanings and wars: Ukraine and Russia in the information and semantic war]. Kyiv: Vydavnychyi Dim «Kyievo-Mohylianska Akademiia». [in Ukrainian].
8. Kompantseva, L. F. (Ed.). (2021). Stratehichni komunikatsii v umovakh hibrydnoi viiny: Pohliad vid volontera do naukovtsia [Strategic communications under hybrid warfare: From volunteer to scholar]. Kyiv: National Academy of the Security Service of Ukraine. [in Ukrainian].
9. Kuchmii, O., & Frolova, O. (2023). Vykorystannia sotsialnykh media yak instrumentu suchasnoi hibrydnoi viiny [The use of social media as an instrument of modern hybrid warfare]. *Acta de Historia & Politica: Saeculum XXI*, 93–104. [in Ukrainian].
10. Kompantseva, L. F. (Ed.). (2025). Linhvistyka hibrydnoi viiny [Linguistics of hybrid warfare]. Kyiv: National Academy of the Security Service of Ukraine. [in Ukrainian].
11. Kompantseva, L. F. (2020). Linhvistyka hibrydnoi viiny: Semiotyka, dyskurs, naratyv [Linguistics of hybrid warfare: Semiotics, discourse, narrative]. Kyiv: National Defence University of Ukraine named after Ivan Cherniakhovskyi. [in Ukrainian].
12. Yavorska, H. M. (2016). Hibrydna viina yak dyskursyvnyi konstrukt [Hybrid warfare as a discursive construct]. *Stratehichni Priorytety*, (4), 41–48. http://nbuv.gov.ua/UJRN/sppol_2016_4_7 [in Ukrainian].
13. Mahda, Ye. V. (2015). Hibrydna viina: Vyzhyty i peremohty [Hybrid warfare: Survive and win]. Kharkiv: Vivat. https://balka-book.com/files/2017/06_10/12_24/u_files_store_6_68818.pdf [in Ukrainian].
14. Karnaukh, S. V. (2024). Linhvosuhestyvni tekhnolohii informatsiinoi viiny (do vyznachennia poniattia) [Linguistic suggestive technologies of information warfare (towards defining the concept)]. *Zapysky z Ukrainskoho Movoznavstva*, (31), 392–406. https://doi.org/10.18524/2414-0627.2024.31.309459 [in Ukrainian].

RESEARCH MATERIALS

1. Mikhailovskaya, M. V. (2021). K voprosu o lingvistike informatsionno-psikhologicheskoi voiny: Ideologemy kak instrument semanticheskogo manipulirovaniia [On the linguistics of information-psychological warfare: Ideologemes as an instrument of semantic manipulation]. *Vestnik Moskovskogo Universiteta. Seriia 19: Lingvistika i Mezhkulturnaia Kommunikatsiia*, (3), 222–232. https://cyberleninka.ru/article/n/k-voprosu-o-lingvistike-informatsionno-psihologicheskoy-voyny-ideologemy-kak-instrument-semanticheskogo-manipulirovaniya
2. Skovorodnikov, A. P., & Kopnina, G. A. (2016). Lingvistika informatsionno-psikhologicheskoi voiny: K obosnovaniiu i opredeleniiu poniatiia [Linguistics of information-psychological warfare: Toward the substantiation and definition of the concept]. *Politicheskaia Lingvistika*, 1(55), 42–50. https://elar.uspu.ru/bitstream/ru-uspu/55930/1/plin-2016-01-06.pdf
3. Gromova, N. S. (2023). Lingvopoliticheskii analiz termina «gibridnaia voina» [Linguopolitical analysis of the term «hybrid warfare»]. *Politicheskaia Lingvistika*, 6(102), 68–76. https://cyberleninka.ru/article/n/lingvopoliticheskiy-analiz-termina-gibridnaya-voyna
4. Tsygankov, P. A. (2015). «Gibridnaia voina»: Politicheskii diskurs i mezhdunarodnaia praktika [«Hybrid warfare»: Political discourse and international practice]. *Vestnik Moskovskogo Universiteta. Seriia 18: Sotsiologiia i Politologiia*, (4), 253–258.
5. Gavrilova, M. V. (2004). Politicheskii diskurs kak obekt lingvisticheskogo analiza [Political discourse as an object of linguistic analysis]. *Polis. Politicheskie Issledovaniia*, (3), 127–139. https://doi.org/10.17976/jpps/2004.03.13

6. Ozyumenko, V. I. (2017). Mediinyi diskurs v situatsii informatsionnoi voiny: Ot manipuliatsii k agressii [Media discourse in the context of information warfare: From manipulation to aggression]. *Medialingvistika, 4*(3), 55–68. https://cyberleninka.ru/article/n/mediynyy-diskurs-v-situatsii-informatsionnoy-voyny-ot-manipulyatsii-k-agressii
7. Kalinin, O. I., & Prikhodko, M. V. (2023). Informatsionnaia voina: Kommunikativnyi, diskursivnyi, kognitivnyi i kulturno-ideologicheskii aspekty [Information warfare: Communicative, discursive, cognitive and cultural-ideological aspects]. *Voenno-Filologicheskii Zhurnal*, (1), 23–36.
8. Kopnina, G. A., & Skovorodnikov, A. P. (2017). O filosofskikh osnovaniiakh lingvistiki informatsionno-psikhologicheskoi voiny [On the philosophical foundations of the linguistics of information-psychological warfare]. *Politicheskaia Lingvistika*, 1(61), 35–50. https://cyberleninka.ru/article/n/o-filosofskih-osnovaniyah-lingvistiki-informatsionno-psihologicheskoy-voyny
9. Kodaneva, S. I. (2020). «Gibridnye ugrozy» bezopasnosti Rossii: Vyiavlenie i protivodeistvie [«Hybrid threats» to Russia's security: Identification and counteraction]. *Kontury Globalnykh Transformatsii: Politika, Ekonomika, Pravo, 13*(2), 44–71.

Дата першого надходження статті до видання: 17.07.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 14.08.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 03.11.2026